

2025
- 2026

PLAN FOR ET GODT OG TRYGT SKOLEMILJØ

VASSØY SKOLE

Revidert august 2025

Innledning

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø. Vassøy skole skal være fri for alle former for krenkende atferd, og skolemiljøet skal virke positivt på elevenes helse, inkludering, trivsel og læring.

I tillegg skal vi på Vassøy skole lære barn og unge å mestre sitt eget liv, ta sosialt medansvar og vise medborgerskap. Vi har laget en egen plan for arbeid med elevene på skolen vår. Videre er også lærerne være kurset i Mitt Valg, som brukes på alle trinn. Et mål er at elevene våre skal være:

- rause ved å inkludere alle, ta vare på hverandre og skolemiljøet
- trygge på at voksne vil dem vel, ser dem og passer på
- modige ved å stå opp for seg selv, hjelpe en venn og tørre å heve sin røst

På Vassøy skole skal alle elever møte voksne som har vilje, kompetanse og mot til å gjøre sitt ytterste for å nå det målet. Alle våre elever og foreldre skal også oppleve å bli tatt på alvor når de har en bekymring.

Vår plan for et godt og trygt skolemiljø beskriver:

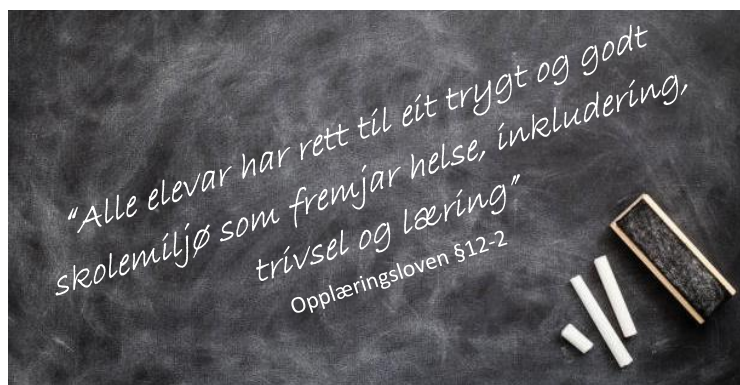
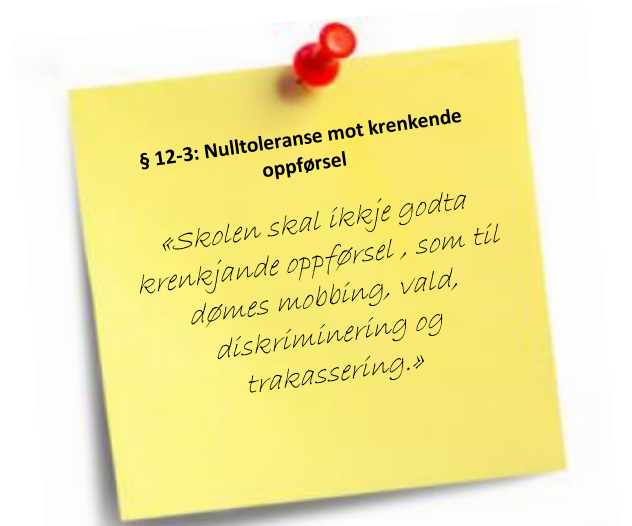
- hva Opplæringsloven sier om elevenes skolemiljø i kapittel 4
- hva vi gjør for å skape et godt og trygt skolemiljø for elevene våre
- hva foreldre kan bidra med i arbeidet med skolemiljøet
- hva vi gjør når noe ikke er greit

Elevers stemme i arbeid med skolemiljøet er viktig. Denne planen er utarbeidet i samarbeid med elevrådet på skolen vår. Videre har også FAU og samarbeidsutvalget bidratt i arbeidet.

Planen revideres årlig.

Ole Gabriel Ueland

Rektor, Vassøy skole

1. Hva sier opplæringsloven?

Opplæringslovens kapittel 12 trådte i kraft 01.08.2024, og sier at alle elever har en individuell rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Kapittel 12 gjelder for skolen, skolefritidsordninger og leksehjelpsordninger. Videre gjelder den også når aktiviteter skjer utenfor skolens område og på skolens digitale plattformer. Her står skoleveien i en særstilling. Videre er det verdt å merke seg at skolen har en aktivitetsplikt uavhengig av årsaken til at en elev ikke har det trygt og godt. Bestemmelsen omfatter både det fysiske og psykososiale miljøet.

Paragraf 12-3 sier at skolen skal arbeide kontinuerlig for at elevene skal ha et trygt og godt skolemiljø. Målet med å arbeide forebyggende er å unngå at elevene opplever skolemiljø som ikke er trygge og gode.

Arbeidet skal omfatte både det fysiske og psykososiale miljøet og må være systematisk.

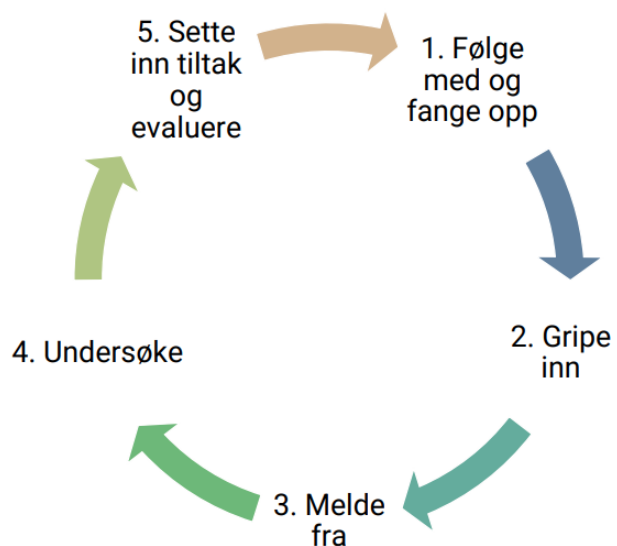
Det er viktig at elevene får delta i utformingen av det forebyggende arbeidet.

1.1 Aktivitetsplikt

Alle som arbeider på skolen har en plikt til å følge med på hvordan elevene har det, og om mulig gripe inn dersom noen krenker en elev. Videre skal alle som arbeider på skolen melde fra til rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det gjelder også når en elev selv sier at hun eller han ikke har det trygt og godt.

Skolen skal snarest undersøke saken og rette opp situasjonen med egnede tiltak. Rektor plikter i alvorlige tilfeller å melde fra til kommunen eller statsforvalteren.

Skolen skal videre lage en skriftlig plan for tiltakene i en sak. Skolen må dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten.

1.1.1 Plikt til å følge med

Det er en plikt til den enkelte som jobber på skolen å være årvåken og aktivt observere hvordan elevene har det, agerer hver for seg, seg imellom og forholdet mellom elever og ansatte. Det å følge med er en nødvendig forutsetning for at de som arbeider på skolen skal få mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt. Det er viktig å merke seg at skolen har et ekstra ansvar overfor elever med en særskilt sårbarhet.

Skolen deltar i årlige brukerundersøkelser, så som elevundersøkelsen, foreldreundersøkelsen og SFO-undersøkelsen. I tillegg gjennomfører skolen hvert skoleår en egen trivselsundersøkelse. En gang høst og en gang vår.

1.1.2 Plikt til å gripe inn

På Vassøy skole har vi nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser. Alle ansatte plikter å gripe inn umiddelbart for å stoppe krenkelser hvis mulig..

Det skal gripes inn når en overhører for eksempel hatytringer, observerer mer indirekte krenkelser som utestenging, isolering og baksnakking, slåsskamp eller annen fysisk krenkelse. Utfrysningssituasjon skal stanses og elever skal irrettesettes når de tar i bruk stygt språkbruk rettet mot andre elever.

Plikten til å gripe inn er begrenset til inngrep som er mulige å gjennomføre av hensyn til elevene og den som arbeider på skolen. Det betyr at ansatte ikke skal stå i fare for å skade seg selv eller krenke noen av elevene for å stanse situasjonen, med mindre det er nødrett eller nødverge.

1.1.3 Plikt til å melde fra

Alle som jobber på skolen må melde fra til rektor ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Det skal være lav terskel for hva som vekker mistanke om eller gir kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt. Rektor har ansvaret for å ta imot meldingene. Tidspunktet for når det skal meldes fra, må stå i forhold til alvoret i situasjonen. Rektor skal melde fra til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlige tilfeller.

Plikten til å varsle rektor gjelder for all mistanke, for eksempel:

- basert på observasjoner av elever
- på bakgrunn av tilbakemeldinger i undersøkelser
- beskjeder fra foreldre eller medelever
- aktivitet i sosiale medier
- at en elev sier fra at han eller hun ikke trives på skolen

Det er en egen regel om skjerpet aktivitetsplikt i saker der det er ansatte som krenker elever. Hvis en ansatt mistenker eller ser at en ansatt utøver vold, mobber, diskriminerer eller trakasserer en elev skal du straks varsle rektor som igjen skal varsle skoleeier. Dette gjelder ikke dersom meldinga er grunnløs. Dersom det er en ansatt i skoleledelsen som krenker en elev, skal den ansatte varsle skoleeier direkte (Opplæringsloven § 12-5).

1.1.4 Plikt til å undersøke

Hvis noen som jobber i skolen ser eller mistenker at en elev ikke har det trygt og godt, skal de undersøke saken snarest. Plikten til å undersøke har like lav terskel som plikten til å melde fra. Hvis elever selv sier ifra om at de ikke har det bra, skal skolen alltid undersøke saken nærmere. Formålet med undersøkelsene er å finne ut hvordan elevene opplever skolemiljøet og få et tilstrekkelig grunnlag til sette inn egnede tiltak. Alle involverte elever og voksne på skolen må få komme med sitt syn på saken

Samtaler og observasjon inngår i arbeidet med å undersøke en slik sak. Samtale kan føres med de det gjelder, men også medelever, lærere, pedagogiske medarbeidere, foreldre, andre voksne personer i nærmiljøet og i fritidsmiljøet. Observasjoner kan gjøres på skolen, i timer og i friminutt, til/fra skolen og utenom skoletid. Den kan også være aktuelt å undersøke tidligere hendelser/historikk.

Undersøkelsene skal ha som formål å få frem fakta om situasjonen og hva som påvirker hvordan eleven opplever skolemiljøet. Det er viktig å understreke at skolen ikke skal skaffe eller vurdere bevis om elev er blitt krenket. Det er elevens subjektive oppfatning og opplevelse av miljøet som er det sentrale. Eleven som opplever å bli krenket har medvirkning og skal bli hørt.

1.1.5 Plikt til å sette inn tiltak

Dersom en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal skolen sette inn tiltak for å rette opp situasjonen. Tiltakene må være egnede - de må kunne føre til at eleven får det trygt og godt på skolen (en pedagogisk-faglig vurdering). De må selvsagt også være lovlige.

Tiltaksplikten varer helt til eleven får et trygt og godt skolemiljø, og inneholder dermed en plikt til å følge opp og kontinuerlig evaluere tiltakene.

Skolen skal lage en skriftlig plan (aktivitetsplan) for tiltakene i en sak. Minstekrav til innhold er at planen sier noe om:

- a. hvilket problem tiltakene skal løse
- b. hvilke tiltak skolen har planlagt
- c. når tiltakene skal gjennomføres
- d. hvem som skal stå for gjennomføring av tiltakene
- e. når tiltakene skal evalueres

Aktivitetsplanen kan gjelde for én elev, eller en situasjon eller utfordring som omfatter flere. Det er ingen formkrav utover at planen må være skriftlig.

Skolen må i tillegg til å lage en aktivitetsplan, dokumentere hvordan delpliktene i aktivitetsplikten blir oppfylt. Formålet med dokumentasjonen er å bidra til effektive arbeidsprosesser, bidra til rettssikkerhet for elev og foreldre, samt av hensyn til overprøving fra statsforvalteren i enkeltsaker og tilsyn. Skolen skal dokumentere i den formen og det omfanget som er nødvendig.

1.2 Statsforvalterens håndheving i enkeltsaker

«Statsforvalteren skal avgjøre om plikta til å rette opp situasjonen med eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd og plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd er oppfylt.» (Opplæringsloven § 12-6).

Statsforvalteren kan pålegge kommunen eller fylkeskommunen å rette forholdet. Unntaksvis kan statsforvalteren vedta at skolen setter inn konkrete tiltak:

- «Dersom saka elles vil bli unødig forseinka-»
- «Dersom det er grunn til å tru at kommunen eller fylkeskommunen ikkje kjem til å rette forholdet.»

Statsforvalteren skal avvise saken:

- dersom den ikke er tatt opp med rektor, eller det har gått mindre enn en uke siden den ble tatt opp
- dersom eleven ikke lenger går på den aktuelle skolen
- unntak: «særlige grunner»

Statsforvalteren kan avslutte saken dersom eleven har fått det trygt og godt.

2. FOREBYGGENDE ARBEID

Elevene ved Vassøy skole skal ha et trygt og godt skolemiljø, både når det gjelder et psykososialt og et fysisk miljø.

Elevene ved Vassøy skole skal føle seg trygge på skolen. Elever skal ikke utsettes for trusler, vold eller rasisme i skoletiden. Elever har krav på et arbeidsmiljø som preges av god læringskultur, arbeidsro og fritt for mobbing. Elever og voksne har krav på gjensidig respekt.

Videre har elevene krav på et godt fysisk miljø. Skolen skal være godt tilrettelagt for å ivareta elevenes helse og sikkerhet både inne og ute. Skolen vår er stor i forhold til antall elever. Det foretas jevnlig vernerunder for å sikre et godt innemiljø. Elever og ansatte holder klasserommet sitt rent og kildesorterer. Elevene og voksne går med innesko. Utesko settes i garderoben.

2.1 Den ansattes ansvar

Den ansatte er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til. På Vassøy skole skal alle elever oppleve at vi bryr oss om dem.

Dette innebærer at den voksne:

- følger regler og rutiner for skolens ansatte
- respekterer den enkelte elevs særtrekk og forutsetninger
- har nødvendig kunnskap om elevene faglig og sosialt. Skolen følger kommunens plan for overgang mellom barnehage og skole/SFO, samt gjennomfører overgangsmøter barneskole- ungdomsskole for elever med spesielle behov
- gir elevene trygghet på at de blir hørt og tatt på alvor
- utøver god klasseledelse med nulltoleranse mot krenkende atferd, som skaper et inkluderende miljø og læringsfellesskap
- læreren er til stede i klasserommet før det ringer, og går ikke fra klasserommet eller gangen før alle elevene er ute
- griper inn umiddelbart der en ser at en elev ikke har det trygt og godt
- er godt forberedt til arbeidet som utføres med elevene
- jobber kontinuerlig med klassemiljøutvikling
- sørger for å etablere et godt skole-hjem-samarbeid

2.2 Elevenes stemme

Elevenes stemme står sentralt i arbeidet for å skape et godt og trygt skolemiljø

Dette innebærer at:

- elevrådet er en aktiv medspiller i skolemiljøarbeidet

2.3 Relasjonen elev – elev

Elevene i klassen/gruppen tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt

Dette innebærer at elevene:

- inkluderer hverandre i arbeid og lek
- respekterer ulikheter elevene imellom
- føler ansvar og omsorg for hverandre
- er hyggelige og vennlige i omgang med hverandre

2.4 Skole-hjem-samarbeid

Relasjonen mellom lærer og den enkelte elevs foresatte skal preges av respekt, tillit og samarbeidsvilje

Dette innebærer at:

- det er god kommunikasjon mellom skole og hjemmet
- både skole og hjem er lydhøre for hverandres synspunkter
- begge parter er imøtekommende overfor hverandre
- skolen iverksetter for å bidra til at lærernes arbeid med å bygge gode relasjoner til foresatte pågår kontinuerlig
- det avholdes foreldremøter og utviklingssamtaler høst og vår
- alle førsteklasseforeldre får et infohefte om skolen, der blant annet gjensidige forventninger skole-hjem er beskrevet
- FAU-medlemmer og foreldrekontakter kurses ved skolestart

2.5 Skolestart

Skolestarten skal være forutsigbar, trygg og gi alle elever en positiv opplevelse

Dette innebærer at:

- elevene og foreldrene vet hva de møter når de kommer på skolen første skoledag
- nye elever/foresatte får infohefte om skolen
- det avholdes et informasjonsmøte for neste års førsteklasseforeldre på våren før skolestart, hvor både skole og SFO er representert
- 5-årsklubben i barnehagen har fast besøksdag på skolen annenhver uke etter jul. På skolen er de på besøk hos 5.klasse, der elevene blir førsteklasingenes faddere til høsten
- det er førskoledag for de nye førsteklasingene i mai. Her får de møte klassekamerater, fadderne sine, lærere og assistenter. De får også være i klasserommet de skal ha til høsten
- det anbefales tidlig SFO-start på høsten for å bli best mulig kjent før skolestarten

2.6 Skoleveien

Kapittel 12 gjelder også elevenes skolevei. Det vil si at skolen skal jobbe for at elevene også har det trygt å godt på vei til eller fra skolen.

Skolen stiller seg bak anbefalingene fra Trygg Trafikk, www.tryggtrafikk.no, om at elever kan sykle til skolen når de er 10 til 12 år gamle. Foresatte kan likevel gi barna lov til å sykle dersom de mener eleven er i stand til å mestre trafikale forhold. Sykkel må være i forskriftmessig stand og hjelm skal brukes, samt at lys foran og bak brukes når det er mørkt ute. Sykler og sparkesykler skal settes i sykkelstativene nedenfor ballbingen. Videre har Vassøy skole utarbeidet en egen trafiksikkerhetsplan. Skolevei, og deriblant trafikk, er årlig tema i elevråd, FAU og samarbeidsutvalg.

2.7 Rutiner for en trygg og god skolegård

Skolegården skal være en trygg arena for elevene i friminuttene

Dette innebærer at alle voksne:

- bruke vest når de er ute og har tilsyn
- stopper uønsket atferd umiddelbart
- følger rutinene som gjelder for tilsyn i friminuttene

Elevene skal ha mulighet til et variert aktivitetstilbud i skoletiden. Vassøy skole ligger flott plassert midt i naturen. Vi har ballbinge, volleyballbane, skatebane, ulike lekeapparater, sandkasser, trær og grønne områder. På grunn av skolegårdens størrelse og for å få oversikt over elevene i friminuttene, har vi laget skolegrenser som elevene må respektere. Elevene har ikke lov å gå utenfor skolens område i skoletiden.

Skolegården skal være så ren som mulig. Klassene har ansvar for egne områder for rydding i skolegården.

2.8 Nettvett og bruk av digitale enheter

Digitale enheter skal kun brukes som et læringsverktøy

Dette innebærer at:

- Internett skal brukes som kilde til informasjon og være til hjelp i læringsprosessen. Nettvettregler finnes på: <http://www.reddbarna.no>
- skolens Chromebooker skal brukes i henhold til de regler som gjelder. De skal behandles med fornuft og tas godt vare på
- mobiltelefoner og mobilklokker skal ikke brukes i skoletiden. Dersom mobiltelefonen eller mobilklokke tas med til skolen, skal den ligge i sekken. Ved misbruk fås telefonen eller klokka normalt igjen ved skoledagens slutt. Ved gjentatt misbruk, kan eleven få igjen telefonen etter avtale med foresatte.

2.9 Årshjul for trivselsfremmende tiltak

For å sikre kontinuitet i tiltak for å skape en trygg og god skolehverdag, har vi satt tiltak våre inn i et årshjul

TIDSPUNKT	AKTIVITET	ANSVAR
Kontinuerlig	Trivselslederprogrammet	Martine
	Tilsyn i friminutt	Rektor
	«Det er ditt valg»	Kontaktlærerne
	Klassens time	Kontaktlærerne
	Elevråd, skolemiljø er fast sak på elevrådsmøter	Pål
	Månedlig felles sangsamling	Rektor
	Felles ukentlig morgensamling	Alle ansatte
	Felles månedlige sosiale mål	Alle ansatte
	Uteskole 1.-2.trinn	Kontaktlærere 1.-2.trinn
	Årshjulsaktiviteter i klassene	Foreldrekontakter/kontaktlærerne
	Elevsamtaler 2 g/pr. halvår	Kontaktlærerne
	Debriefing torsdag morgen	Alle ansatte
August	Felles skoletur for alle elever	Skolens ansatte
August	Trinnene utarbeider egne klasseregler	Kontaktlærerne
Januar – mai	5-årsklubb – 5.trinn	Kontaktlærer for 5.trinn
Hele skoleåret	Fadderordning der 6.trinn er faddere for 1.trinn	Kontaktlærer for 6.trinn
Høst og vår	Kunnskapstevling/aktivitetsdag	Teamlederne
Februar	Elevshow	Plangruppa
Desember	Juleverksted – «rød dag»	Teamene/FAU
Høst og vår	Trivselsundersøkelse	Karen/kontaktlærerne
November/desember	Elevundersøkelsen 5.-7.trinn	Rektor/kontaktlærerne på 5.-7.trinn
Desember	Felles juleavslutning i gymsal med elever for foreldre	Rektor/kontaktlærerne
Juni	Felles sommeravslutning i gymsal med elever for foreldre	Rektor/kontaktlærerne

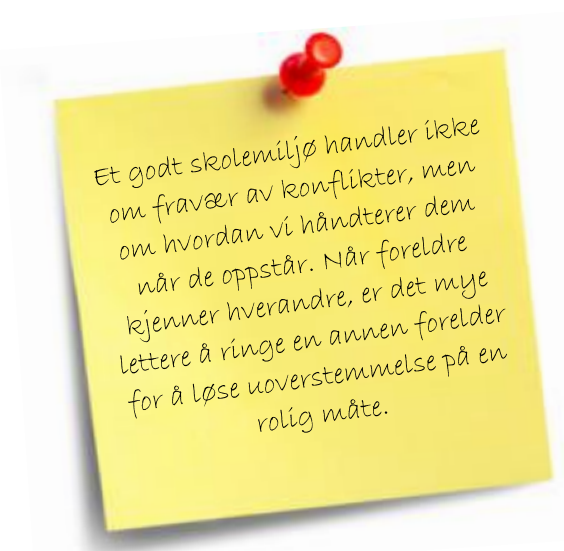

3. Hvordan kan foresatte bidra i arbeidet med skolemiljøet?

Et godt samarbeid mellom skole og hjem er en forutsetning for å skape et godt skolemiljø. Det oppleves at foresatte har lyst til å bidra i dette samarbeidet, men at de ikke alltid vet hvordan.

Foresatte bidrar til et godt skolemiljø når de:

- holder kontakt med skolen og gir informasjon når noe oppstår som kan påvirke barnets skoledag. Her brukes Vigilo og primært er det elevens kontaktlærer som kontaktes
- følger opp inngåtte avtaler
- leser informasjon fra skolen leses, og etterspurte tilbakemeldinger svares på
- møter til utviklingssamtaler og foreldremøter
- deltar aktivt i skolens FAU
- omtaler skolen og andre medelever positivt
- samarbeider godt med andre foresatte i sitt eget barns klasse
- engasjerer seg i barnet skolearbeid og leser ukeplanen
- møter opp på arrangementer så som avslutninger og dugnader
- tar initiativ til sosiale treff som tur i skogen, grilling eller en kveld i gymsalen
- er en «hei-forelder»: Sier hei til andre foreldre og barn i skolegården og skaper en kultur for synlighet og trygghet
- inkluderer i praksis: Bursdagsregel (alle, bare gutter eller bare jenter inviteres), oppfordre til nye vennskap, er våkne for utenforskap (tipser læreren hvis en ser noen som ofte går alene eller prøver å inkludere barnet i en sosial sammenheng)
- bruker digitale medier med omhu
- følger med på og har klare regler for egne barn i forhold til digitale medier

4. Når noe ikke er greit

Opplæringsloven § 12 er tydelig på at det er elevens opplevelse som skal være avgjørende for å si om noe er greit eller ikke

Dette innebærer at:

4.1 Ved bekymring

- gir en elev uttrykk for han eller hun ikke har det trygt og godt, skal voksne på skolen reagere med en gang. Jmf § 12-4; *“Aktivitetsplikt for å sikre at elever har et trygt og godt psykososialt skolemiljø”*
- får skolen en henvendelse fra hjemmet med bekymring for elevens skolemiljø, skal denne drøftes umiddelbart mellom rektor/kontaktlærer

4.2 Sette i gang tiltak

- gir en elev uttrykk for at skolemiljøet ikke oppleves som trygt og godt, skal skolen iverksette tiltak for å ivareta eleven
- skolen skal sørge for at involverte elever blir hørt. Hva som er best for elevene, skal være grunnleggende i skolen sitt arbeid. Foresatte involveres også så tidlig som mulig
- tiltakene skal iverksettes snarest

4.3 Lage en skriftlig plan

- skolen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå:
 - a) hvilke problem tiltakene skal løse
 - b) hvilke tiltak skolen har planlagt
 - c) når tiltakene skal gjennomføres
 - d) hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene
 - e) når tiltakene skal evalueres

4.4 Informere om klageinstans

- skolen informerer om at eleven eller foreldrene kan klage inn saken til Statsforvalteren etter at saken er tatt opp med rektor

4.5 Dokumentasjon

- skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten etter første til femte ledd

5. Årshjul for arbeid med kapittel 12

Periode	Fokusområde	Sentrale oppgaver og aktiviteter	Ansvar
August - September	Oppstart og forebygging	• Gjennomgang av aktivitetsplikten (§ 12-4) for alle ansatte.	Rektor
		• Etablere felles standarder for inspeksjon og "følge med"-plikt.	Rektor
		• Foreldremøter: Informere om elevenes rettigheter og skolens rutiner.	Rektor
		• Valg av representanter til elevrådet	Elevrådsansvarlig
		• Kursing av nye trivselsledere	Trivselslederansvarlig
Oktober - November	Kartlegging og innsikt	• Gjennomføring av Elevundersøkelsen.	Kontaktlærere på mellomtrinn, rektor
		• Risikoanalyse: Identifisere "gråsoner" i skolegården eller digitale flater.	Rektor/verneombud og elevrådsleder
		• Temamøter for ansatte: Hvordan avdekke skjult mobbing eller utestengelse?	Rektor
Desember-Januar	Analyse og tiltak	• Analysere resultatene fra Elevundersøkelsen med elever, ansatte og SMU.	Kontaktlærere på mellomtrinn, rektor
		• Revidere skolens overordnede plan for skolemiljø basert på funn.	Ledelsen
		• Oppfølging av lokale trivselsmål.	Ledelsen
		• Kursing av nye trivselsledere	Trivselslederansvarlig
Februar-Mars	Systematisk arbeid	• Gjennomgang av internkontroll: Blir alle saker dokumentert og fulgt opp raskt nok?	HMS-gruppe

		• Kompetanseheving: Fokus på inkludering og trygge klassemiljøer. • Elevrådsarbeid: Hvordan opplever elevene medvirkning i skolemiljø saker?	Ledelsen Elevrådsansvarlig
April- Mai	Overganger og rapportering	• Planlegge trygge overganger for elever som skal bytte trinn eller skole. • Årsrapport til skoleeier (kommune/fylke) om tilstanden i skolemiljøet. • Evaluering av årets aktivitetsplaner (§ 12-4, tredje ledd).	Ledelsen Ressursteam Ledelsen
Juni	Evaluering og planlegging	• Sluttevaluering: Hva fungerte i det forebyggende arbeidet? • Fastsette fokusområder og revidere rutiner for neste skoleår	Rektor, personalet Ledelsen, HMS-gruppe, plangruppe